De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**, Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE** van **De Heraut**, Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 20 Mei 1888. N°. 543.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden *f* 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureel 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureel, Warmoesstraat 106, te Amsterdam.
Advertentiën: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elken regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

„De dag van het Pinksterfeest!"

En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen.
Hand. 2 : 1

Als de winter voorbijging en de lente houdt haar intocht, dan verheerlijkt God de Heere zijn majesteit in het rijk der natuur. Hij was het, die in den herfst den doodslaap over de natuur deed komen, en Hij is het, die, nu de winter voorbij is, *zijn* krachten en *zijn* mogendheden weer in die schijnbaar dorre en doodsche aardkorst werken doet.

Toen nu God de Heere zich uit alle volken in Israël een volk voor zijn naam had uitverkoren en geplant in Kanaan, wilde de Heere dat Israël bij het ontluiken van de natuur, en bij het inkomen van haar vrucht in schuur en woning, Hem *als den Heere der Schepping* daarvoor eere en dank zou brengen.

Vandaar dat onder Israël geen sikkel in het koren mocht geslagen, of de eerste garve moest voor het altaar in het heiligdom zijn. Op *Paschen* wierd die eerste garve voor het aangezicht des Heeren ingedragen. Een wijding aan *Hem* van wat *Hij* door *zijn* macht had doen rijpen, en tegelijk een bede dat *zijn* mogendheid het verder inkomen van den oogst zegenen mocht.

En als dan zeven weken waren voorbijgegaan, en Israëls landvolk had die zeven weken lang van den morgen vroeg tot in den laten avond gezwoegd in het zweet zijns aanschijns om den rijken, milden, ruimen oogst naar erf en deel te torsen, dan mocht Israël onder de drukte van dien arbeid *de eere zijns Gods* niet vergeten: en daarom moest het op den Pinksterdag nogmaals een heilige vergadering saamroepen, en nu den Heere op zijn altaar de laatste garve in den vorm van twee fijngebakken brooden offeren, als om *Hem*, van wien het al in zegen was nedergedaald, den dank en de hulde voor *zijn* goedertierenheid toe te brengen.

In het natuurlijke hooren Paschen en Pinksteren dus bijeen. Paschen opent den oogst en Pinksteren sluit dien. En beide hoogtijden gaven aan Israël op indrukwekkende wijze te verstaan, dat zijn schat aan graan en koren, dat het brood waarvan het at en waar het zijn leven aan dankte *niet* uit de natuur en *niet* van de aarde was, maar nederdaalde *van God*.

Wel had Paschen bovendien ook een nog gewichtiger geestelijke en historische beduidenis, en is later ook aan Pinksteren de gedachtenis van Sinaïs wetgeving gehecht, maar uitgangspunt bleef voor beide feesten, het machtige werken van Gods almogende krachten in het rijk der natuur. Het brood onzer spijze ons van den Heere onzen God toekomende, en daarom *zijn* naam bij de inzameling van het koren, waaruit dat brood gebakken stond te worden, in dank en zegenend herdacht.

En waar we nu van dit leven der natuur op het leven des geestes overtreden, daar staan nogmaals datzelfde Paschen en datzelfde Pinksteren met gelijke strekking en in gelijke beduidenis voor ons.

Ook *onze ziel* vraagt om spijs, gelijk ons lichaam hongert naar het brood, dat uit koren wordt gebakken. Ook voor onze ziele is er een brood dat haar het Brood des levens is. En terwijl nu deze geestelijke voeding haar begin heeft, als de haar toedienende spijze opkomt, is dit opkomen van het Brood des levens ons geestelijk *Paschen;* en naardien ge een dag hebt dat ook aan uw ziele bijzonder het beste van dit Brood des levens wordt toegebracht, als in uw eigen woning, kent ook uw ziel een geestelijk *Pinksteren*.

Aan gevaar om onzen God te vergeten staan we niet minder sterk bij de *natuur*, dan in het leven des *geestes* bloot.

Duizenden bij duizenden worden lichamelijk dag aan dag uit Gods hand gevoed, zonder dat ze ooit in dank of zegening den Vader der lichten gedenken. En evenzoo zijn er duizenden bij duizenden, die dagelijks allerlei toevoer van licht en kracht in de ziel ontvangen, en toch de eere er van voor zichzelven houden.

En dit nu *mag* niet. Dat duldt Gods eere niet. Dat is Hem als Schepper en Uitdeeler van alle goede gaven te na gekomen.

En daarom is er nu tweeërlei feestorde.

De eerste voor het rijk *der natuur*, als het uitverkoren Israël in de eerste *Paasch* gave en in het *Pinkster*brood gedacht en beleed hoe geheel de korenoogst der velden een gave van Gods Almachtigheid was; — en de andere teestorde voor het *rijk des geestes*, nu het geestelijk Israël op den *Paasch*morgen Gode den dank en de eere toebrengt voor de Verrijzenis van Hem, in wien al het leven zijner verlosten verborgen ligt, en op den *Pinkster*dag in aanbidding nedervalt voor Hem, uit wiens rijkdom alle geestelijke gave aan zijn kinderen toevloeit.

Op Paschen belijdt de kerk van Christus, dat ze haar leven niet in zich zelve maar buiten zich zelve in den Eersteling uit de dooden zoekt. En op Pinksteren jubelt ze het dankbaar uit, dat alle talent en alle gave en alle kracht en alle werking die in haar schitteren moge, niet uit haar dood is, maar in haar gewerkt wierd door den Heiligen Geest.

Pinksteren is het bazuingeschal tegen Pelagius, het triomfgeroep tegen Arminius. Het zegt ons, dat niets uit ons is, maar alles in ons gewerkt door den Heiligen Geest. Hij, de Heilige Geest, de Herschepper en Werker en Bezieler en Doordringer. God zelf in ons, opdat Gode alleen van al wat aan ons schitteren moge, de lof en de eere zij.

Op Pinksteren was de Israëliet in Kanaän rijk geworden. Zijn bargen en schuren waren hoog opgetast. Al wat bergen kon, borg graan en koren. De velden waren leeg gehaald, maar de zolders waren zwaar beladen. En als de Israëliet dan onder zijn vijgeboom nederzat, genoot hij in zijn rijkdom en zijn schat.

Maar die schat en die rijkdom kon hem hoogmoedig maken en het hart doen verheffen. Als het vermogen aanwast, wordt het hart zoo licht ijdel!

En daarom moest ook Israël uit zijn vol, rijk beladen huis dan naar het altaar gaan, en brood van het fijnste meel uit zijn huis naar het altaar dragen, en dan bij dat altaar neergeknield, in dank belijden, dat al deze rijke oogst *gave Gods* was.

Zoo wierd de rijke man klein gehouden, en de Heere, die genadig was geweest, kreeg zijn eer.

En zoo nu is het ook hier.

Als een kind van God oogsten mocht op de velden des geestes, dan is ook die zoon van het geestelijk Israël rijk, en zijn ziel is soms als overladen met geestelijken schat.

Maar ook hem zou dat rijke, overrijke geestelijke goed een verleiding worden. Hij zou zijn hart gaan verheffen en denken: Ik zelf heb alzoo mijn hart gezuiverd, en deze kostelijke krachten van liefde en godsvrucht en heiligheid zijn mijner!

En dan zou het kostelijkst goed hem opeens tot een vloek worden, en hij bestierf het met zijn ziele in de strikken van de hoovaardij.

En daarom keert nu telken jare *Pinksteren* weer, om het aan al Gods volk, aan heel zijn kerke als voor oogen te laten zien, hoe al deze geestelijke gave *van boven nederdaalt*.

Zie het maar aan die heilige Apostelen. Ze waren daar stil en biddende bijeen; en niets was er in hen te bespeuren van een hooger kracht.

En nu ontsluiten zich de hemelen, en een gesuis als uit de hoogte wordt vernoembaar, en nu dalen ze neer de spranken, de vonken van heiliger gloed, en nu door die *nederdaling* van gave, door die kracht die van boven *indaalt*, doordat de Geest wordt *uitgestort*, nu wordt hun de tong losgemaakt, en nu opeens werken die krachten in hen.

Zoo is dan ook de geestelijke schat een *gegeven genade*, gelijk de oogst op de velden een *gegeven goed* van den Heere des oogstes is.

Uit den mensch niets, alles van boven van den Vader der lichten, dát is de heerlijke sprake die van Paschen en van Pinksteren uitging en uitgaat.

Alles van Boven *in het rijk der natuur*, en daarom Gode de eere en uw God gedankt voor het graan op den akker en het brood op uw tafel.

Maar ook alles van Boven evenzoo *in het rijk des Geestes*, en daarom Gode de eere en uw God gedankt voor de kracht die in uw ziel zich openbaart en het goede woord of goede werk dat van u uitgaat.

Het daalde alles neer, eer het u bereikte. Het was *uitstorting* uit de rijke weelde en volheid daarboven in de leegte en de beroofdheid dezer wereld en in de schamele naaktheid uwer ziel.

En zoo wijst op Pinksteren alles van *uw* geest op *den Heiligen Geest*. Uw geest *niets*, die *Heilige Geest* doet en werkt het *alles*. En deze Heilige Geest is niet uw geest, maar is de Geest die eerst buiten en boven u was, en nu van boven in uw leege en verlaten ziel wordt *uitgestort*.

En liggen die beide, dat Pinksteren der natuur en dat Pinksteren des Geestes dan nu los naast een? En geldt tusschen beide alleen een derde van vergelijking?

o, In het minst niet!

Of is het dan niet dezelfde rijke God, die Heere zijnde over alles, én die natuur én dat rijk des geestes schiep, en beide in uw menschelijken persoon in innig hecht verband zette?

Zijt gij dan niet een *dubbel* wezen, met uw lichaam aan dat rijk der natuur gehecht, er aan verwant, en in dat *zichtbare* uw wereld vindend? Maar ook met uw ziel aan dat rijk des geestes behoorend, er uit voortgekomen, en in dat *onzichtbare* uw wereld vindend, de wereld van uw hart?

En die beide, die natuur en die geest, dat lichaam en die ziel, dat zichtbare en dat onzichtbare, is het niet al in uw wonderen menschelijken aard dooreengeweven en dooreengemengeld, en dooreengestrikt en als dooreengevlochten, zoodat ge dán eerst u recht krachtig en bezield gevoelt, als de werking die op u of van u uitgaat, tegelijk én ziel én lichaam aandoet.

Zoo sterk is dit, dat ge op Paschen milder met uw ziel in Jezus' verrijzen jubelt, als ook de lentezon daar buiten u vriendelijk tegenlacht; en ge op uw Pinksterfeest meer vanzelf naar boven trekt, als het azuur daarboven heerlijk blauw en de velden om u als gedoopt zijn in gouden glansen.

Met die oogstfeesten onder Israël was het den Heere daarom volle ernst.

Van het natuurlijke moest het bij Israël uitgaan, en nog moet de kerk van Christus in onze dagen die wijding van het natuurlijk leven aan al haar kinderen inprenten.

Er mag geen scheiding zijn.

Ziel en lichaam hooren saâm, en gelijk op Paschen *het lichaam* zijn eere ontvangt door de profetie van zijn glorie, als Jezus uit het graf verrijst, komt Pinksteren *de ziel* toespreken, om haar te troosten van haar eigen smaad en leegheid.

En nu gaat het met die krachten des Geestes tegen de macht der zonde in, *ook om dat lichaam te redden*, en als de heilige apostel van het dankoffer der verlosten gewaagt, roept hij ze op, om juist *hun lichamen* te stellen tot een heerlijke, Gode welbehaaglijke offerande.

Pinkster begint dan wel met schatten der ziel uit te strooien. Maar het heeft niettemin een meerderen zegen.

Pinksteren is een macht, die zegenend de hand ook naar *uw lichaam* uitstrekt, om ook dat lichaam, dat ander deel van uw wezen, Gode weer op te eischen, of het Hem mocht toebehooren, en eens in zijn glorie deelen mocht.

En hierin nu sluit ons *Christelijk* Pinksteren weer aan het *oude* Pinksteren van Israël aan.

Het ging bij Israël van de natuur, van het aardsche, van hetgeen voor oogen is uit, om op den tienden dag na Jezus' Hemelvaart overgezet te worden op het erf des Geestes.

Maar als dan nu ook die geestelijke werkingen openbaar worden, gaan ze dan niet uit de machten, die allen dienst des vleesches en alle vleeschelijke zonde, met al haar schrikbren nasleep van ziekte en krankheid en verminking en verstomping, tegengaan?

De Geest komt dan het lichaam herstellen, het lichaam weer ontboeien, het lichaam weer vrijmaken.

En als het op Pinksteren goed zal zijn, dan moet de kerk van Christus op dien dag der heugenis Hem onzen God weer danken voor zijn overrijke en kostelijke gaven des Geestes, opdat alle roem van *wat in onze ziele gedijt* des Heeren zij, maar ook tegelijk Hem het dankoffer *onzes lichaams* brengen, opdat ook dit Hem toebehoore, en ontwrongen zij aan den dienst van zonde en dood.

Helaas, tegen dien hoogen eisch gilt en krijscht de brooddronken liederlijkheid vooral op Pinkstermorgen nog altoos haar zeltvernederend, God hoonend lied van zinlijken lust uit, en bijna geen dag wordt er meer tegen den Geest en tegen het eigen lichaam gezondigd dan juist op Pinksteren..

Dit *kan* niet anders. Het is het morren en rebelleeren van het vleesch tegen de majesteit des Geestes.

Maar Gods volk doe op den Pinksterdag als Israël in oude dagen.

Terwijl de heidensche volken van rondom zich in zelfverheerlijking verloren, was het Israël alleen, dat op Sion Gode zijn eere gaf, en heel den schat zijns oogstes den Heere heiligde.

Dus roeme dan ook zijn kerk op dezen Pinksterdag des Nieuwen Verbonds.

Laat er dan een gedruisch als van het zwieren der demonische geesten om ons zijn, zoo wij op Pinksteren Pelagius maar ganschelijk uitbannen, om God alleen te eeren, dat al deze gaven des Geestes door Hem en van Hem zijn *uitgestort* en *neergedaald*; en er dus niets uit ons is. En zij het eenig offer dat we Hem als welriekend zoenoffer opdragen, de kruisiging van het vleesch en het stellen van ons lichaam tot een instrument voor zijn heilige eere!

KUYPER.

„Abba, Vader!"

Want gij hebt niet ontvangen den geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door welken wij roepen: Abba, Vader! Rom. 8 : 15.

Augustinus en Calvijn beleden in het dubbele zeggen, eerst van *Abba* en daarna van *Vader* de catholiciteit der wereldkerk als een kerk voor Christenen uit de *Joden* en Christenen uit de *Heidenen*.

Als de Jood zich tot den Heere bekeert roept hij *Abba;* als de Griek zich tot den Heere wendde riep hij: *Vader* (Pater), — en in de saamvoeging van deze beide nu, in dat roepen van *Abba Vader!* klonk voor Augustinus' en Calvijns zielsoor het schoonst accoord van aanbidding van den Eeuwige uit de taal der Hebreeuwen en de taal der Heidenen gemengd.

Of er in deze gissing waarheid schuilt, beslissen we niet. Wie zal zulks met zekerheid uitmaken? Maar wel staat vast, dat ook zonder deze gissing, de hoofdgedachte juist is: »Abba, lieve Vader!" is het gebed der kerk eerst geworden *na* den Pinksterdag, toen ze uitbrak onder alle volkeren.

Noch uit het Paradijs, noch uit de kerk in de Arke, noch van de kerk der Patriarchen, noch van de kerk onder Israël wordt ons de aanroeping met het *Abba Vader!* gemeld.

Wel is het onwaar, dat eerst in het Nieuwe Verbond de rijke openbaring dat God de Heere onze *Vader* in de hemelen is, zou voorkomen.

Stellingen over den Diaconalen Dienst.

Door Ds. Sikkel wierden op de Diaconale Conferentie, die den 25sten April te Leeuwarden gehouden is, de navolgende stellingen verdedigd, wier mededeeling ook elders vrucht kan dragen:

1. Met schaamte en berouw moet erkend en beleden de verbastering onzer diakonieën tot onkenbaar wordens toe; en niet minder dan in de regeering der kerk, worde in de bediening der barmhartigheid reformatie gezocht.

2. De diakonie moet vertegenwoordigen den barmhartigen Hoogepriester, den Christus Consolator.

3. De ellenden, waarop de diakonie haar oog richte, zijn *a.* geestelijk: de afval van God; *b.* zedelijk en *c.* stoffelijk. De diakonie versta het verband tusschen deze drie.

4. De diakonie ontferme zich én over persoonlijke ellende, én over de ellende der maatschappij.

5. De tegenwoordige maatschappelijke ellende is straffe Gods over den hoogmoed dezer eeuw, die God verzaakt en het genie vergoodt.

6. De hooidoorzaak der malaise, waaronder ons volk verkwijnt, is de stoom, toegepast op het verkeer en het fabriekswezen; verdere oorzaken zijn het beschermend stelsel in het buitenland; de opeenhooping der bevolking in de groote steden; de menigvuldige conversiën; de gewapende vrede; de hooge druk der belastingen; de spanning tusschen werkgevers en werknemers; de ontzenuwing door de weelde; en in ons gewest kan nog gewezen op de verspilling en het dwaas beleid van het liberalisme, de achterlijkheid in de zuivelbereiding en de landbouwkennis, en het verval van den boterhandel door de concurrentie der margarine en de vervalsching van het product.

7. Het socialisme, dat een satanisch tegenbeeld van het koninkrijk der hemelen versiert, biedt een remedie, erger dan de kwaal, en verhoogt de geestelijke, zedelijke en stoffelijke ellende.

8. De dreigende sociale revolutie, die de ellende ten top zou voeren, kan slechts gestuit worden door den invloed der kerk.

9. De kerk heeft door de vernietiging der slavernij en der veelwijverij, door verzachting en heiliging der zeden, door invoering en handhaving van den wekelijkschen rustdag, en door de kweeking der barmhartigheid bij vooroplstelling van het broederschap aller menschen en in engeren zin der geloovigen, onmisbare weldaden bewezen; en nog is haar invloed een gedurige, hoezeer te schaarsche indroppeling in de wonden van het volksleven van olie en wijn.

10. De ellende is, zoolang de zonde heerscht, ongeneeslijk, en kan slechts beteugeld en verzacht.

11. De kerk zoeke afwending der oordeelen door onvermoeid te roepen tot boete en bekeering; en verre van blind te blijven voor de teekenen der tijden, wekke ze op tot smeekingen om genadige opheffing ook der maatschappelijke nooden.

12. De kerk biede zedelijken steun aan de vereeniging *Patrimonium*, die Neêrlands werklieden oefent in het wederstaan van de satanische verzoeking van het socialisme, en in Godvreezenden weg betering zoekt.

13. De kerk roepe onvermoeid tot beoefening der barmhartigheid, en stelle met niets en niemand ontziende vrijmoedigheid de rechte verhoudingen tusschen rijke en arme, heer en knecht, huisgezin en dienstboden, werkgever en werknemer, in het licht des Woords.

14. De diakonieën worden provinciaal en nationaal verbonden en wèl georganiseerd.

15. De aldus wèl georganiseerde diakonie zette als schutsvrouw der behoeftigen en zwakkeren het hart op de sociale kwestie om opbeuring te zoeken uit de allermeest den nijveren arbeider drukkende malaise.

16. Zij sta naar herziening en handhaving der Zondagswet, en zoeke wettelijk verbod te verkrijgen van kinderarbeid en overmatigen arbeid: zoomede wettelijke bescherming tegen moordende concurrentie van het buitenland.

17. Opgericht worde een centrale commissie voor enquête, met provinciale en plaatselijke vertakking, met bureaux van informatie, en bestrijde ook langs zedelijken weg en door bewerking der publieke opinie misbruik en verdrukking van den arme.

18. In de winterellende voorzie de diakonie door werkverschaffingen als vlasbraken, mattenvlechten, grauenschiften, klompmaken, bezemvlechten, enz.

19. De diakonie sta naar voorkoming van armoede.

20. De diakonie zoeke vermeerdering van inkomsten, niet door staats-subsidie, maar door kerk- en deurcollecte en geregelde inzameling van giften in natura.

21. Naast de diakenen treden op diakonessen, eenzame weduwen of zusters, die tijd en lust bezitten. Deze diakonessen geven prikkel en leiding aan de particuliere barmhartigheid door oprichting en bestiering van damescomités, vrouwen- en jongedochtersvereenigingen, tot het bereiden van spijzen voor arme kraamvrouwen, het vervaardigen van kleedingstukken enz.

22. Door geregeld huisbezoek zoeken diakenen en diakonessen met de zonden en nooden der armen en vooral met verborgen armoede bekend te worden en tot zegen te zijn.

23. In nationaal verband opene de diakonie inrichtingen tot verpleging van ongeneeslijke kranken, ter genezing van krankzinnigen, ter onderwijzing van blinden en doofstommen enz.

24. Naar buiten uit werke de diakonie tot afschaffing der slavernij, en zoeke alom vernietiging van den handel in vrouwen enz.

25. Tegen het kwaad der bedelarij berame de diakonie in meerdere vergaderingen afdoende maatregelen.

26. De diakonie opene of ondersteune in de groote steden tehuizen voor vrouwen enz.

27. De diakonessen strekken hun reddende hand uit tot gevallenen en uit de gevangenis ontslagen vrouwen.

28. Ook omtrent allen verderen philanthropischen arbeid zoeke de diakonie aansluiting aan het ambt, schuldbesef over verzuim en groote waardeering voor wat particulieren tot stand brachten.

29. De diakonieën, die over ruime inkomsten beschikken, ondersteunen — op het voetspoor der vaderen — diakonieën, die het onmisbare niet kunnen bijeenbrengen.

30. Opgericht worde een tijdschrift voor het diakonaat.

31. In groote steden benoeme men althans één diaken, die leeft voor dit zijn ambt, en uit de kerkelijke inkomsten bezoldigd wordt.

32. Onder zijne leiding worden uit het college diakenen, dat alom uitgebreid worde, afzonderlijke leden benoemd, om barmhartigheid te betoonen omtrent afzonderlijke categorieën van ellendigen, als verlegen vreemdelingen, weezen, weduwen, kranken, gevangenen, uit de gevangenis ontslagenen, idioten enz.

33. De diakenen zoeken medewerking bij de Chr. jongelingsvereenigingen en leiden uit haar midden geschikte jongelingen tot de uitoefening der barmhartigheid op.

34. Zoo wake de ambtelijke bediening der barmhartigheid op, en herovere zij voor de kerk den eernaam: *moeder*.

a. De heerschappij der zonde in deze dagen is allereerst de schuld der kerk, die geen bederfwerend zout is geweest.

b a. Stelselmatig moet door de diakonie beproefd worden de staats-armenzorg overbodig te maken.

DS. SIKKEL.